

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Liberec

Inspekční zpráva

35. mateřská škola se speciálními třídami

Matoušova 12, 460 01 Liberec

Identifikátor zařízení: 600079571

Zřizovatel: Město Liberec, náměstí Dr. E. Beneše 1, 460 59 Liberec

Školský úřad Liberec, Masarykova 18, 460 31 Liberec

Termín konání orientační inspekce: 24. a 25. února 2000

Čj.	083 86/00-1076
Signatura	oh4at107

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Řízené a spontánní činnosti

Plány výchovně-vzdělávací činnosti pro jednu běžnou a dvě speciální třídy byly vytvořeny na základě publikací Školka plná pohody, Dobrý start do školy, Kurikula Dr. Evy Opravilové i Programu výchovné práce pro mateřské školy (schválený MŠ ČR čj. 33 483/83-201). Učitelky společně vybraly úkoly a ředitelka je sestavila do tematických okruhů. Jejich řazení má logiku, zajišťuje přiměřenost a návaznost úkolů. Jednotlivé oblasti společných témat učitelky dále konkretizují v přípravách, jejich hodnocení umožňuje zpětnou vazbu. Plány jsou určeny především pro práci skupinovou a frontální, obsahují všechny složky vzdělávací činnosti. Pro všechny děti zařazené do speciálních tříd a pro děti s odklady školní docházky jsou zpracovány individuální plány. V průběhu inspekční činnosti byly učitelky na práci připraveny (včetně pomůcek), stanovené cíle vycházely z výchovně-vzdělávacích a individuálních plánů.

Od poslední inspekce došlo na škole k personálním změnám. Nastoupily dvě mladé učitelky. Jedna z nich absolvovala vyšší odborné studium speciální pedagogiky. Druhá učitelka absolvovala střední pedagogickou školu, má velký zájem o další studium speciální pedagogiky. Nabídka vysokých škol je v této oblasti velmi omezená. V době inspekce je učitelka běžné třídy dlouhodobě nemocná, zastupuje ji důchodkyně a ostatní učitelky školy. Možnosti souběžného působení učitelek se omezují na pobyt venku, kde je využíván především k zajištění bezpečnosti dětí.

Nedostatky v oblasti materiální konstatované v inspekční zprávě vh4as103 ze dne 14. února 1999 nebyly řešeny vzhledem k plánované rekonstrukci, především suterénních i dalších prostorů mateřské školy, která se uskuteční po výběrovém řízení na dodavatele (3. března 2000). Úpravy by měly být dokončeny do začátku školního roku 2000/2001. Během posledního roku bylo pokračováno v obnově vybavení tříd dětským nábytkem, především židličkami různých velikostí. Byla vyměněna nevhodná svítidla v jedné ze speciálních tříd. Bylo dovybaveno zařízení zahrady. Doplnění hraček, pomůcek, literatury i dalších materiálů je promyšlené a účelné. Vybavení pro práci ve speciálních třídách je velmi dobré.

Stanovený rámcový denní režim umožňuje učitelkám reagovat na aktuální situaci, respektovat individuální potřeby dětí. Zvláště ve speciálních třídách bylo využíváno především skupinové a individuální práce s dětmi, byla respektována schopnost jejich koncentrace, často byla zařazována relaxace. Pro spontánní činnost dětí byl vymezen dostatečný časový prostor, přístup k hračkám a pomůckám je zcela volný. Ve dvou skupinách probíhalo cvičení jógy. V době inspekce mírně převažovaly řízené činnosti. Pitný režim byl realizován.

Zájemcům ze všech tříd nabízí škola další aktivity, probíhající v rámci běžného programu. Je to dramatický a pěvecký kroužek, hra na zobcovou flétnu, bruslení a biblická dějeprava. Logopedická prevence i náprava je realizována i s dětmi v běžné třídě.

Organizace pozorovaných výchovně-vzdělávacích činností byla promyšlená, drobné problémy se objevily v běžné třídě, kde paní učitelka zastupovala nemocnou kolegyni. Vzhledem k malé praxi nedokázala vždy okamžitě reagovat na změny v chování dětí. Pracovala s celou skupinou, využívala prvků dramatické výchovy. Nabídka činností byla bohatá a různorodá. Děti hůře reagovaly na požadavky učitelky, které možná pro ně byly neobvyklé obsahem či

formou. Déle trvalo než se na činnost soustředily. Vhodně volenou motivací se učitelce podařilo děti zaujmout, výsledky jejich činnosti byly velmi dobré. Při cvičení jógy se skupinou dětí „své“ třídy byla situace úplně jiná, děti reagovaly přirozeně, respektovaly známá pravidla jednání.

Organizace práce ve speciální třídě se lišila především střídáním spontánních a řízených činností, práce s jednotlivými dětmi s činností celé skupiny. Byly zohledňovány individuální zvláštnosti a tempo dětí, učební příležitosti byly navozovány a využívány nenásilně, přechody mezi jednotlivými činnostmi působily přirozeně. Pro hry a spontánní činnost byla pro nerozhodné děti připravena nabídka pomůcek a hraček směřovaných k tématu.

Hygienické návyky děti běžně dodržovaly, kultura stolování byla vysoká. Společenské a kulturní návyky dětí jsou rozvíjeny jak v mateřské škole (především nápodobou jednání učitelek), tak při návštěvách divadel a dalších kulturních institucí (knihovna, galerie, muzeum).

Obě učitelky vystupovaly emotivně, činnosti vhodně a účinně motivovaly. Dokázaly děti povzbudit, poskytnout jim jistotu v projevech, pozitivními reakcemi přispívaly k jejich sebedůvěře. Nešetřily pochvalou a oceňováním snahy a pokroku u dětí. Nezkušenost učitelek byla viditelná zejména při upevňování získaných dovedností a poznatků, kdy ještě nedokázaly plně a systematicky využít všech vhodných příležitostí.

Při zastupování v běžné třídě se projevila učitelčina neznalost dohodnutých pravidel jednání roztěkaností a malou soustředěností dětí. Ve speciální třídě přispívalo respektování zažitých pravidel ke klidnému průběhu všech činností i k dobrému komunikačnímu prostředí. Verbální projevy obou učitelek a dětí byly vyvážené, učitelky využívaly i neverbální stránky komunikace (gest, mimiky, dotyků). Vzájemné jednání učitelek a dětí bylo v obou třídách partnerské, děti se na učitelky obracely často s otevřeností a důvěrou.

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti

Učitelky byly na práci pečlivě a dobře připraveny, včetně pomůcek. Stanovené cíle odpovídaly plánu, byly přiměřené. Materiální i prostorové podmínky odpovídaly počtu dětí. Učitelky respektovaly zájem dětí o činnost a jejich schopnost koncentrace. Byla zařazována relaxace - pohybové chvíle, cvičení jógy. Drobné nedostatky v organizaci byly způsobeny nestandardní situací a malou zkušeností učitelky. Zvolené metody vedly k emotivním prožitkům dětí a k aktivnímu učení. Byly respektovány individuální zvláštnosti. Vhodná motivace přispívala k jejich úspěšnosti i snaha a pokrok byly průběžně oceňovány. Vzájemná komunikace učitelek a dětí byla partnerská a přátelská.

Vzdělávací činnost školy byla hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepční záměry školy jsou jasně formulované, včetně prostředků k jejich naplňování. Koncepce školy je současným pedagogickým sborem přijata. Roční plán obsahuje dílčí plány týkající se řízení školy, záměry materiálního zabezpečení provozu i systémově zpracovaný plán výchovně-vzdělávací činnosti. Při jeho zpracování vycházela ředitelka z hodnocení práce

předchozího roku i z doporučení inspekce (ze dne 5. až 7. ledna 1999). Stanovené cíle jsou reálné.

Plánování bylo hodnoceno jako velmi dobré.

Organizování

Organizace práce školy je promyšlená a funkční. Kompetence, pracovní náplně, povinnosti a úkoly jednotlivých pracovníků jsou jasně stanoveny. Režim dne je rámcový, pro jednotlivé činnosti je stanoveno široké časové rozmezí. Rozvržení služeb učitelek umožňuje zařadit v době odpoledního spánku zájmové aktivity pro děti speciálních tříd. Řád školy pro rodiče postihuje základní pravidla provozu školy, povinnosti a práva rodičů.

Povinná i další dokumentace je velmi pečlivě a přehledně vedena.

Informace uvnitř zařízení jsou předávány osobně, na nástěnce v jídelně a na pravidelných i mimořádných poradách. Potřebná dokumentace je k dispozici ve třídách, důvěrné dokumenty jsou řádně uloženy. Rodičům jsou běžné informace sdělovány ústně při předávání dětí i dalších příležitostech (besídky, schůzky), dále písemně na nástěnkách. Pro rodiče dětí s vadami řeči uskutečňuje škola instruktáž, při které rodiče pracují společně s logopedem. Po vzájemné dohodě mohou po instruktáži s dětmi pracovat doma na základě připraveného obrazového materiálu. Škola zprostředkovává odborná vyšetření dětí v mateřské škole. Učitelky spolupracují s odborníky z pedagogicko-psychologické poradny, speciálně pedagogických center i zdravotníky. Konzultují s nimi odbornou stránku práce s dětmi ve speciálních třídách.

Ředitelka spolupracuje s řediteli všech základních škol, kde byly děti u zápisu. Jednotlivé učitelky pak navštěvují konkrétní elementaristky, sledují jejich způsoby výuky i chování bývalých „žáků“ mateřské školy. Veřejnosti se škola prezentuje účastí ve výtvarných soutěžích, předáním obrázků k výzdobě dětské nemocnice a články v tisku.

Organizace činnosti školy byla hodnocena jako velmi dobrá.

Vedení a motivování pracovníků

S personálními změnami došlo ke zlepšení vzájemných vztahů mezi učitelkami a zklidnění atmosféry na pracovišti. Ředitelka školy se zaměřila především na vedení obou mladých učitelek, které pracují ve speciálních třídách. Připravuje a konzultuje s nimi využívání pomůcek, pracovních listů a individuálních plánů. Při zadávání dalších úkolů přihlíží ke schopnostem a možnostem jednotlivých pracovníků. Ředitelka je přístupná novým podnětům, vede učitelky k rozšiřování odborných znalostí samostudiem literatury i účasti na vzdělávacích akcích podle jejich zájmu. Poznatky z navštívených přednášek učitelky písemně zpracovávají a předávají kolegyním. Práci všech ředitelka pravidelně hodnotí na základě písemně zpracovaných kritérií, která jsou všem známa. Využívá také poznatků z kontrolní a hospitační činnosti. Osobní ohodnocení i odměny jsou výrazně diferencovány.

Vedení a motivování pracovníků byla hodnoceno jako velmi dobré.

Kontrolní mechanismy

Plány kontrolní i hospitační činnosti jsou součástí ročního plánu. Kontrolní činnost provozu školy i vzdělávací činnosti vykonává ředitelka, o svých poznatcích si vede záznamy, nedostatky řeší ihned. Předložené hospitační záznamy jsou přehledné a vypovídající, chybí stanovení konkrétního cíle uvedeného v plánu hospitací a jeho jasné zhodnocení. Poznatky obecnějšího rázu (pozitivní i negativní) projednává na poradách, vyvozuje z nich závěry.

Využívání kontrolních mechanismů bylo hodnoceno jako velmi dobré.

Hodnocení kvality řízení

Ředitelka si vytvořila účinný systém organizace a řízení školy. Plně využívá všech možností zpětné vazby. Velkou pozornost věnuje spolupráci se zřizovatelem v oblasti zlepšení prostorových, hygienických i materiálních podmínek. Promyšlená poradenská činnost přispívá k dobré spolupráci s rodiči. Vztahy mezi pedagogy na pracovišti se výrazně zlepšily. Ředitelka zodpovědně plní úkoly a povinnosti vyplývající z její funkce.

Kvalita řízení školy byla hodnocena jako velmi dobrá.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Doporučení formulovaná v inspekční zprávě čj. 083 23/99-1076, signatura vh4as103 byla ředitelkou školy akceptována a realizována. Úpravy hygienických zařízení a dalších prostorů školy ve spolupráci se zřizovatelem jsou součástí rekonstrukce budovy, která proběhne v jarních a letních měsících roku 2000.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 59/98,
- inspekční zpráva vh4as103,
- roční plán na školní rok 1999/2000, výroční zpráva 1998/1999,
- pracovní řád pro zaměstnance, povinnosti pracovníků, rozvržení služeb, zápisy z porad, zápisy z kontrolní a hospitační činnosti, kniha úrazů,
- přihlášky dětí, vyrozumění o přijetí, evidenční listy,
- plány vzdělávací činnosti, přehledy docházky dětí, přehledy výchovné práce, individuální plány dětí,
- řád školy pro rodiče, informace pro rodiče na nástěnkách,
- záznamy z hospitační činnosti inspekce,
- fotodokumentace a kopie článků v tisku.

ZÁVĚR

Od předcházející inspekční návštěvy došlo k doplnění vybavení tříd dětským nábytkem, hračkami a pomůckami. Finanční prostředky byly vhodně využity. Zlepšení vzájemných vztahů mezi učitelkami přispělo k velmi dobré výchovně-vzdělávací činnosti školy. Ředitelka má jasnou představu o směřování činnosti školy, je schopná organizátorka, odborně vede začínající učitelky. Řízení školy je na velmi dobré úrovni. Činnost mateřské školy byla hodnocena jako velmi dobrá.

Pozitiva :

- Stanovení jasných koncepčních záměrů včetně prostředků a metod k jejich naplňování,
- zpracování výchovně-vzdělávacích plánů,
- převaha skupinové a individuální činnosti ve speciálních třídách,
- nabídka dalších aktivit,
- kvalitní odborné vedení mladých učitelek,
- forma předávání poznatků ze vzdělávacích akcí,
- partnerský způsob jednání obou nových učitelek s dětmi,
- forma spolupráce s rodiči (logopedická instruktáž),

- urovnání vzájemných vztahů pedagogických pracovníků na škole,
- uskutečnění rekonstrukce v budově na základě dohody se zřizovatelem.

Doporučení :

- Podpořit zájem začínající učitelky o studium.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Věra Jirkalová	v. r.

V Jablonci nad Nisou dne 6. března 2000

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 7. 3. 2000

Razítko

Zdeňka Kholová	v. r.	Podpis ředitelky
----------------	-------	------------------

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Upřesnění
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Na vědomí

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	21. března 2000	083 106/00-1076
Zřizovatel	21. března 2000	083 105/00-1076

Připomínky ředitelky předškolního zařízení -

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		nebyly